

Eerste Advent –28 november 2021

Inleiding

Eerste lezing (Jer., 33, 14-16) Uit de profeet Jeremia

Zo spreekt de Heer:

‘De tijd komt dat Ik de belofte vervul die Ik Israël en Juda gedaan heb.

In die dagen, in die tijd schenk Ik David een wettelijke afstammeling die het land rechtvaardig en eerlijk bestuurt.

In die dagen wordt Juda gered en is Jeruzalem veilig.

En de stad zal heten : ‘De Heer, onze gerechtigheid’’.

Evangelie (Lc., 21, 25-28. 34-36)

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen:

25 Er zullen tekenen zijn aan de zon, de maan en de sterren,
en op aarde zullen de volken in paniek raken,
radeloos door het gebulder van de zee en de golven.

26 De mensen zullen het besterven van schrik en spanning
om wat de wereld gaat overkomen,
want de hemelse machten zullen wankelen.

27 Dan zullen ze de Mensenzoon met veel macht en heerlijkheid zien komen op een wolk.

28 Als dat gaat gebeuren, sta dan op, recht en fier, want uw verlossing is dichtbij.’

34 Zorg ervoor dat u niet versuft raakt door de roes van dronkenschap
en door de zorgen van het leven, en dat die dag u niet plotseling overvalt als een klapnet.

35 Want hij zal komen over alle bewoners van heel de aarde.

36 Blijf te allen tijde waakzaam en bid dat u de kracht zult hebben
om te ontkomen aan alles wat er gaat gebeuren
en rechtop te staan voor de Mensenzoon.’

Overweging.

Het zijn geen gemakkelijke lezingen die we vandaag voorgeschoteld krijgen.

De profeet Jeremia schrijft voor het volk Israel en Juda, die beiden veroverd zijn door vijanden. Maar profeten zijn merkwaardige mensen. Ze spelen het klaar om – tegen de tastbare feiten in – woorden te zeggen die bijna ongelooflijk zijn. Want Jeruzalem ligt in puin en het land heeft bijna geen toekomst meer. En toch zegt Jeremia: ik schenk jullie een nieuwe koning, iemand die net als David het land rechtvaardig en eerlijk bestuurt. Dan is Juda gered en Jeruzalem veilig.

Dominee Martin Luther King was zo’n zelfde profeet in zijn toespraak: I have a dream....

U kent hem vast wel. Woorden van hoop tegen de tastbare feiten in.

En in het evangelie zegt Jezus ook hetzelfde: op aarde zijn volken in paniek, mensen besterven het van schrik en spanning, maar laat je niet klein krijgen door de zorgen van het leven of de roes van dronkenschap, want er komt een tijd van een nieuw begin, een nieuwe schepping. En dat begint ermee als de mens zich bewust wordt van zijn eigen verantwoordelijk, van de manier waarop hij met God, de medemens en de schepping omgaat.

En nu naar hier, anno 2021 in dit rijke deel van Europa.

Maar ook hier worden we geconfronteerd met zaken die ons in paniek doen raken, die mensen radeloos maken; ook hier en nu zijn mensen die het besterven van schrik en spanning om wat de wereld gaat overkomen. En ook hier en nu laten mensen zich ofwel terneerslaan door de zorgen van het leven ofwel meeslepen in een roes van dronkenschap alsof ons niets kan gebeuren.

Overbezorgdheid tegenover onverschilligheid of kop in het zand, alle drie zijn niet goed, als ik het evangelie vandaag goed interpreteer. Want ze slaan mensen neer. Maken machteloos of overmoedig.

Wat moeten we dan doen? Ik denk dat het antwoord ligt in de opdracht ‘waakzaam te zijn’.

Volgens mij bedoelt Jezus daarmee dat we onze ogen en oren open moeten houden voor wat er om ons heen gebeurt, in het groot en in het klein. In de grote wereld worden we overspoeld met beelden van oorlog, armoede, honger, overstromingen of droogte, geweld en ga zo maar door. In de kleine wereld om ons heen zien we ook spanningen tussen mensen, bijv ten aanzien van de coronamaatregelen; we zien rellen en steekpartijen ook in ons eigen Heerlen; armoede en kansengelijkheid zijn niet ver weg en zelfs overstromingen hebben we dicht om ons heen kunnen ervaren. Reden genoeg om mismoedig te worden of radeloos of misschien wel apathisch of je ogen sluiten en doorleven alsof dat alles er niet is.

Maar als we dat alles niet willen, als we net als de profeet Jeremia en Martin Luther King het klaar spelen om –tegen de tastbare feiten in – woorden te zeggen die bijna ongelooflijk zijn, woorden van hoop en bemoediging en tegelijkertijd dat in daden om te zetten.

Want als we om ons heen kijken zien we ook heel veel mensen die wel oog hebben voor armen (denk aan de schuldhulpmaatjes of vrijwilligers van de voedselbank), die wel oog hebben voor zieken en eenzamen (denk aan vele mantelzorgers of vrijwilligers in tehuizen en hospice), die ipv verdeeldheid zoeken naar eenheid en bruggen proberen te slaan tussen geloven, tussen verschillende culturen (denk aan de taalmaatjes of oecumenische initiatieven); en de vele mensen die hun rijkdom niet voor zichzelf houden maar allerlei noodfondsen steunen om ergens in de wereld voor iemand het verschil te maken; en de vele mensen die ons scherp houden om veel beter te zorgen voor onze wereld en die soberder gaan leven, bewuster inkopen (geen black Friday impulsen) en zuiniger omgaan met energie.

Dat is waakzaam zijn, attent zijn en alert om die hoop op recht en gerechtigheid niet alleen te verwachten en te hopen en vertrouwen, maar ook daadwerkelijk zelf ermee aan de slag te gaan.

Waakzaam zijn is de hoop handen en voeten te geven en te zien waar dat ook al gebeurt.

Marinus van de Berg zei het zo:

“God wordt niet gevonden in een idyllische wereld, maar in een gebroken wereld waar niet alleen het egoïsme heerst, maar er gelukkig ook engelen van mensen zijn”.

Amen.